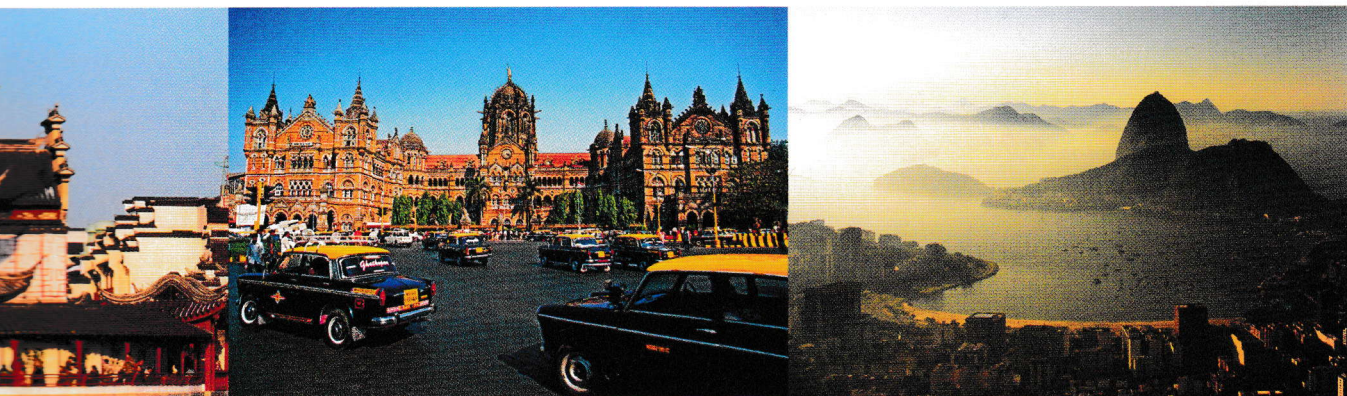


Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

# 501

orașe de văzut într-o viață



**O EDIȚIE LITERA**

București  
2019

**Introducere** 6

**Europa și Orientul Mijlociu** 8

Arthur Findlay, Kieran Fogarty și Sarah Oliver

**ASIA** 292

Jackum Brown, Arthur Findlay, Jo Archer,  
Sarah Oliver și Cathy Lowne

**AFRICA** 402

Jackum Brown și David Brown

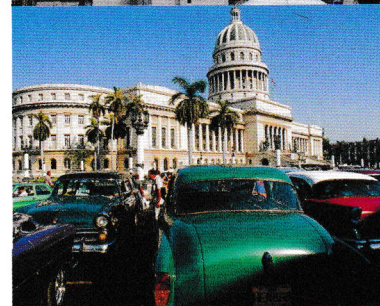
**AUSTRALIA  
ȘI NOUA ZEELANDĂ** 450

Cathy Lowne

**AMERICA ȘI CARAIBELE** 460

Hermione Pakenham, Joe Toussaint  
și Cathy Lowne

**INDICE** 540



Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți



# EUROPA ȘI ORIENTUL MIJLOCIU

## Copenhaga

### POPULAȚIE

583 525 (2015)

### CÂND SĂ TE DUCI

Explorează Copenhaga vara, când vremea e plăcută și nopțile sunt luminoase și lungi.

### NU RATA

Spectaculosul pod Øresund, care s-a deschis în anul 2000 și leagă Copenhaga de Malmö, în Suedia.

Fântâna Gefion, cel mai mare monument din oraș, care o înfățișează pe zeița Gefion arând cu patru boi și care a devenit o fântână a dorințelor.

Biserica Mântuitorului, din portul Christian, care are o scară de aur ce înconjoară turla pe exterior.

Castelul Rosenborg, în centrul orașului, o vastă reședință de vară în care se găsesc colecțiile regale daneze, inclusiv bijuteriile Coroanei.

Distracție gratis după-amiaza și seara, când pe Strøget apar artiști ambulanzii.

### TREBUIE SĂ ȘTI

Multe dintre cele 40 de cluburi de cricket din Danemarca se află în Copenhaga.

Copenhaga este un oraș care ar trebui vizitat măcar o dată în viață, deoarece capitala daneză are un farmec aparte. Danemarca are cea mai veche monarhie din lume, iar familia regală locuiește chiar în inima orașului, în palatul Amalienborg. Nu ar fi de mirare s-o vezi chiar pe regină, membrii familiei regale fiind cunoscuți pentru egalitarism.

Peste tot se simte istoria când te plimbi prin piețe pavate sau pe străzi înguste, de-a lungul cărora se înșiră clădiri vechi, înainte să ajungi în Piața Primăriei, cu renumitele grădini Tivoli pe o latură, iar pe cealaltă cu Strøget (strâmtoarea), cea mai veche alee comercială din Europa. Piața a fost construită pe la 1900, în stil romantic, și a fost refăcută în 1996, când Copenhaga a fost Capitala Culturală a Europei. Mergi pe larga alee Strøget și vei ajunge în piața Gammel, unde există o splendidă fântână de bronz din 1608, apoi fă un popas la una dintre cafenelele în aer liber din piața Gråbrødre, chiar în inima acestei zone comerciale moderne.

În oraș există excelente parcuri verzi, iar grădinile de agrement Tivoli oferă tot soiul de experiențe plăcute (mai ales amatorilor de montagne russe). Nu trebuie să ratezi Mica Sirenă, sculptată de Edward Eriksen în 1913, sortită să stea pe stânca ei în portul din Copenhaga timp de 300 de ani, înainte să pătrundă în lumea oamenilor (deci nu mai are de așteptat decât vreo două secole). Dar nu e singură, cu un milion de vizitatori pe an.

Portul Nou (Nyhavn, construit în secolul XVII) este o zonă pitorească de pe țărm, cu restaurante apetisante și baruri animate. Hans Christian Andersen, autorul danez de basme, a trăit aici câțiva ani. Portul este un punct de plecare pentru excursii pe apă.

*Strøget – cea mai lungă arteră comercială pietonală din Europa*



Acest oraș nordic din Danemarca e așezat pe țărmul Limfjord și a devenit port și centru comercial în Evul Mediu. Mai târziu a ajuns un oraș industrial dinamic. Deși multe dintre fabricile tradiționale de industrie grea au dispărut, orașul a rămas un centru comercial important.

Dar centrul vechi, pe malul apei, este pitoresc, cu străzi înguste, pietruite, cu case din secolul XVII, cu castelul Aalborghus, cu grinzii din lemn, cu așezământul Jens Bang, cel mai frumos

exemplu de arhitectură negustorească din secolul XVII din nordul Europei (nu rata sculpturile grotești de pe fațada clădirii, care i-ar înfățișa pe inamicii lui Jens Bang). O altă casă negustorească bine conservată este cea a lui Jørgen Olufsen, fratele vitreg al lui Jens Bang. Catedrala Budolfi, cu interiorul ei colorat, datează în mare parte din secolul XVIII, dar are și elemente mai vechi. În spatele străzii comerciale principale se găsește un muzeu neobișnuit, construit pe ruinele unei mănăstiri franciscane din secolul XI.

Aalborg oferă posibilitatea de a face cumpărături de calitate, cu o mulțime de magazine interesante pe străzi lăturalnice sau în curți interioare. Locul în care te poți bucura de animația orașului, relaxându-te la o cafea sau la un pahar, este faimoasa Jomfru Ane Gade (Strada Fecioara Ana), unde turiștii sunt îndemnați să facă un tur cu ghid al celebrelor beri daneze. După ce turiștii și muncitorii se retrag, strada devine sufletul vieții de noapte.

Și cultura este bine reprezentată. Muzeul de Artă Iutlanda de Nord este o frumoasă clădire modernă, proiectată de renumitul arhitect finlandez Alvar Aalto. Muzeul de Istorie ilustrează istoria orașului din ultimul mileniu, iar Casa Meșteșugurilor, de secol XVII, găzduiește numeroși artizani care practică meșteșuguri tradiționale. Un alt loc plăcut din zonă este teatrul pentru copii Jako Bole, al cărui repertoriu se schimbă permanent, pentru distracția celor mici. Carnavalul Primăverii este un eveniment anual.



*Casa lui Jens Bang*

#### **POPULAȚIE**

207 785 (2015)

#### **CÂND SĂ TE DUCI**

Dacă e posibil (orașul se aglomerează atunci) fă o excursie de o săptămână în perioada carnavalului, la sfârșitul lui mai.

#### **NU RATA**

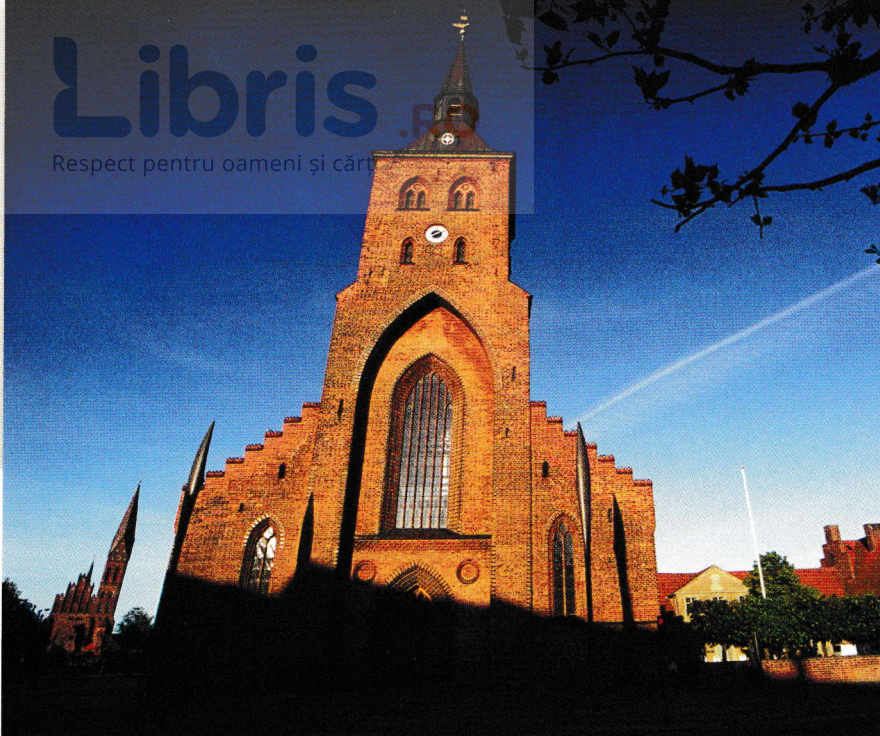
Cele două situri cu așezări străvechi și rămășițele unui cimitir viking, cu muzeul de pe Lindholm Høje, un deal de lângă oraș.

Africa – grădina zoologică, unde a fost construit un sat african, cu case, copaci, savană și animale. A, și după colț o să vezi urși polari!

O moară de vânt fermecătoare la Vester Mariendel, construită pe la 1750 și strămutată aici la 1893. Animata piață alimentară de sâmbătă de la Rosdahl, în apropierea portului, pentru delicioase produse locale. Splendida priveliște din turnul trepid Aalborgtårnet, la 105 m deasupra nivelului mării.

#### **TREBUIE SĂ ȘTII**

Cea mai mare parte a producției de rachiu aprig scandinav, numit *akvavit* („apa vieții”), provine de aici.



## Odense

Poetul și prozatorul danez Hans Christian Andersen s-a născut la Odense în 1805, iar orașul se mândrește cu fiul său celebru – are un muzeu dedicat autorului și casa lui natală conservată pentru posteritate. Un nou centru cultural, Fyrtøjet („cutie de iască“), aduce la viață toate basmele lui, iar în satul Funen se organizează un festival în onoarea lui, de obicei în iulie sau august. Un muzeu are și compozitorul Carl Nielsen, altă personalitate a orașului.

Dacă Andersen s-ar putea întoarce azi aici, ar recunoaște

*Biserica Sf. Ansgar din Odense*

### POPULAȚIE

197 466 (2015)

### CÂND SĂ TE DUCI

Dacă nu îți plac frigul, zilele scurte și nopțile lungi și întunecate, ideal e să te duci în perioada mai–septembrie.

### NU RATA

Cursele – de cai sau de ogari, care au loc pe singurul hipodrom din Danemarca (Væddeløbsbane Fyns), unde e și un teren de joacă pentru copii.

Satul Funen, un muzeu în aer liber cu vechi clădiri rurale din toată țara, reconstruite pentru a ilustra viața la țară de pe la jumătatea secolului XIX.

Oceanium și grădina zoologică, chiar lângă râu – o minunată călătorie prin flora și fauna sud-americane, inclusiv în zona subacvatică.

Trenuri și feriboturi vechi de 150 de ani la Muzeul Căilor Ferate Daneze, căi ferate în miniatură, machete feroviare și zonă de joacă pentru copii.

O replică în miniatură a turnului Odin, la Odinsparken, unde s-a aflat odinioară – construit în 1935 pentru a rivaliza cu Turnul Eiffel, dar distrus în 1944.

### TREBUIE SĂ ȘTII

Catedrala Sf. Cnut expune osemintele celor doi frați Cnut.

multe clădiri, cum ar fi frumoasele case din lemn și piatră, și, evident, catedrala Sf. Cnut, construită din cărămidă peste fundația unei biserici din secolul XIII. Este una dintre cele mai frumoase construcții gotice din Danemarca, botezată cu numele sanctificatului rege Cnut (a nu se confunda cu Cnut cel Mare), ucis aici în 1086. Remarcabilă este și biserica Sf. Hans, iar primăria orașului, clădire care datează din secolul XIX, continuă tradiția arhitecturii monumentale.

Odense se află pe insula Funen, în apropierea fiordului cu același nume, și are legătură la mare printr-un canal adânc. Accesul spre insulă s-a făcut mult mai simplu din anii 1990, după deschiderea Marelui Pod al Centurii, al doilea pod suspendat ca lungime din lume, care leagă Funen de Zealand, cealaltă insulă importantă a Danemarcei. Puternic în trecut datorită construcției de nave, Odense face acum mari eforturi să se adapteze într-o lume unde industriile tradiționale nu mai sunt suficiente – poți să te plimbi pe malul apei ca să vezi cât de repede se transformă portul industrial într-o zonă turistică. Orașul mai are ceva industrie, dar acum se concentrează pe servicii (în special turistice).

Din acest motiv, se pune tot mai mult accent pe moștenirea culturală a orașului, se fac eforturi pentru crearea unui centru mult mai dinamic și mai colorat, cu străzi comerciale pitorești, cu restaurante și baruri și o atmosferă însuflețită de vacarmul permanent al studenților.

São Salvador da Bahia de Todos os Santos este al treilea oraș ca mărime din Brazilia, renumit pentru arhitectură, bucătărie și muzică. Centrul său istoric, Pelourinho, a fost înscris în Patrimoniul Mondial UNESCO în 1985 datorită monumentelor din secolele XVII–XIX. A fost prima capitală colonială și are o împărțire interesantă între cartierul comercial, din partea de jos a orașului, și zonele rezidențiale, guvernamentale și religioase, care se află în partea de sus, pe o coastă abruptă. Din 1873, cele două părți ale orașului au fost legate prin Elevador Lacerda.

Deși nu e la fel de faimos precum cel de la Rio, carnavalul de aici este celebrat cu același entuziasm – are un parfum distinct, de influență africană. Foarte important este și festivalul Nosso Senhor do Bonfim.

Biserica Nosso Senhor do Bonfim, unde se află icoana sfântului, este una dintre cele mai frumoase din zona istorică – o clădire splendidă în stil rococo, cu un interior neoclasic. În schimb, biserica și mănăstirea São Francisco sunt construite într-un elegant stil baroc, iar catedrala Salvador în stil manierist. Multe clădiri bogate datează din perioada în care familia imperială portugheză s-a mutat în oraș, fugind din calea ravagiilor lui Napoleon.

Fuziunea de influențe africane și braziliene se observă în special în bucătăria locală sau în Capoeira – un dans cu influențe războinice, la care muzica, versurile și instrumentele își au originea în Africa.

Salvador este un oraș ospitalier și prietenos, cu o mulțime de monumente și muzee. Și nu e de ajuns să vizitezi unul singur.

**POPULAȚIE**  
2 900 000 (2013)  
**CÂND SĂ TE DUCI**

Oricând.

**NU RATA**

Carnavalul.

Să cumperi un obiect de artizanat. Plajele, în special cele de pe insula Itaparica, despre care toată lumea spune că sunt de vis.

Muzeul Gastronomic da Bahia.

**TREBUIE SĂ ȘTII**

Candomblé este o religie africană practată în Brazilia. La început a fost propovăduită de preoți africani aduși aici ca sclavi începând din 1549.

*Biserica Nosso Senhor  
do Rosario dos Pretos,  
în Pelourinho*



La altitudinea de 3 660 de metri, La Paz, capitala Boliviei, este cel mai „la înălțime“ oraș de pe planetă – vizitatorii trebuie să aibă grijă să se obișnuiască treptat cu altitudinea. Numit inițial La Ciudad de Nuestra Señora de la Paz („Orașul Fecioarei Noastre a Păcii“), orașul s-a dezvoltat într-un canion uriaș din munți, agățat pe versanți vertiginosi și având în fundal silueta uriașă a muntelui Illimani, cu un vârf de 6 402 metri.

Este orașul cu cea mai rapidă dezvoltare din America Latină, principalul centru comercial, financiar și industrial al Boliviei. Mai mult, lipit de el, sus, pe buza canionului, este El Alto, o fostă așezare unde locuiau țărani care făceau agricultură de subsistență și oameni veniți din toată țara – în prezent un oraș în toată puterea cuvântului, cu o populație de 648 000 de locuitori.

În centru și în zonele adiacente sunt muzee de istorie și de cultură, dar ritmul efervescent al orașului se simte mai ales în regiunile înalte. E un labirint imposibil de străzi abrupte și alei, cu bărbați care împing tonete cu mâncare stradală și blochează traficul, în timp ce femeile cu părul negru împletit în cozi și pălării melon amestecă în cazane aburinde cu *plato paceno* – tocană cu fasole și cartofi. Când îți ridici privirea, poți zări printre cei mai mari zgârie-nori ai lumii cele trei vârfuri ale muntelui Illimani.

Închisoarea San Pedro, în trecut o mare atracție turistică, este probabil cea mai bizară temniță din lume – fără gardieni, fără uniforme și fără program strict. Prizonierii muncesc ca să-și poată plăti celulele (unele luxoase), au sindicate și alegeri pentru lideri. Vizitele au fost interzise, deoarece erau prea mulți turiști care veneau aici să cumpere cocaină.



**POPULAȚIE**  
757 184 (2012)  
2 300 000 în zona metropolitană

### CÂND SĂ TE DUCI

Mai–octombrie.

### NU RATA

Pietele vaste și plăcute din El Alto. Să vezi orașul într-o noapte senină, când lumina stelelor de pe cer se amestecă cu luminile orașului din vale.

Un spectacol folcloric la Teatro Municipal Alberto Saavedra Pérez – o clădire circulară, cu balcoane rotunjite și picturi murale remarcabile pe plafon.

Mercado de los Brujos (Piata Vrăjitoarelor) – de unde poți cumpăra plante medicinale, poțiuni magice și fetuși mumificați de lamă.

Museo de la Coca – despre rolul și utilizarea frunzelor de coca în lumea tradițională și în cea de azi.

Cea mai înaltă parte de schi din lume, care coboară de la 5 320 m la 4 900 m – la Chacaltaya, 35 km nord de La Paz, pe un ghetar în retragere.

### TREBUIE SĂ ȘTII

Escrocheriile sunt la ordinea zilei – ai grijă la polițiștii falși, la turiștii care vor să te ajute și la bancnotele contrafăcute.

*Orașul La Paz „crește“  
printre munți.*

Capitala Argentinei, așezată pe Río de la Plata, a fost fondată în 1536, când a primit numele Ciudad de Nuestra Señora Santa María del Buen Ayre, după care, în 1580, a fost refondată. În 1810 a reușit să-i alunge pe spanioli, iar în 1816 a devenit un oraș complet independent.

Este unul dintre cele mai importante orașe din America de Sud, din punct de vedere economic și cultural, cu muzee și galerii de artă, orchestre, muzică și mâncare de primă mână.

Desigur, Buenos Aires este sinonim cu tangoul, dansul care a apărut în cartierele sărace (*barrios*), iar muzica de tango umple aerul, mai ales duminică, la San Telmo sau La Boca – ori de Ziua Tangoului, sărbătorită la jumătatea lunii decembrie. Așa cum te-ai fi așteptat, viața de noapte a orașului nu are egal – sunt anumite localuri, numite Milongas, unde poți dansa tango toată noaptea.

Majoritatea zonelor turistice sunt în centrul orașului (numit și MicroCentro) sau la mică distanță de acesta – San Telmo, Puerto Madero sau La Boca (pitorească, dar cam scumpă). Palermo are un parc mare și frumos, locul ideal de unde să privești oamenii.

Buenos Aires este renumit și pentru cumpărături. Principalele magazine turistice sunt în MicroCentro, pe străzile Florida și Lavalle, iar pe strada Murillo sunt magazine specializate în produse de pielărie. În San Telmo este o excelentă piață duminicală, iar în parcul Francia, din Recoleta, sunt târguri de artizanat în fiecare weekend.

Carnea de vită, evident, este ingredientul principal al multor feluri de mâncare – iar dacă vrei o friptură, du-te la o *parrilla*.

Buenos Aires este un oraș viu, cu oameni pasionali, mândri de moștenirea lor culturală – un oraș cu vederi liberale, strâns legat de literatură și istorie.

*Coloratul cartier La Boca  
din Buenos Aires*

**POPULAȚIE**  
2 891 000 (2010)  
13 591 863 în zona metropolitană

**CÂND SĂ TE DUCI**

Primăvara, vara sau toamna.

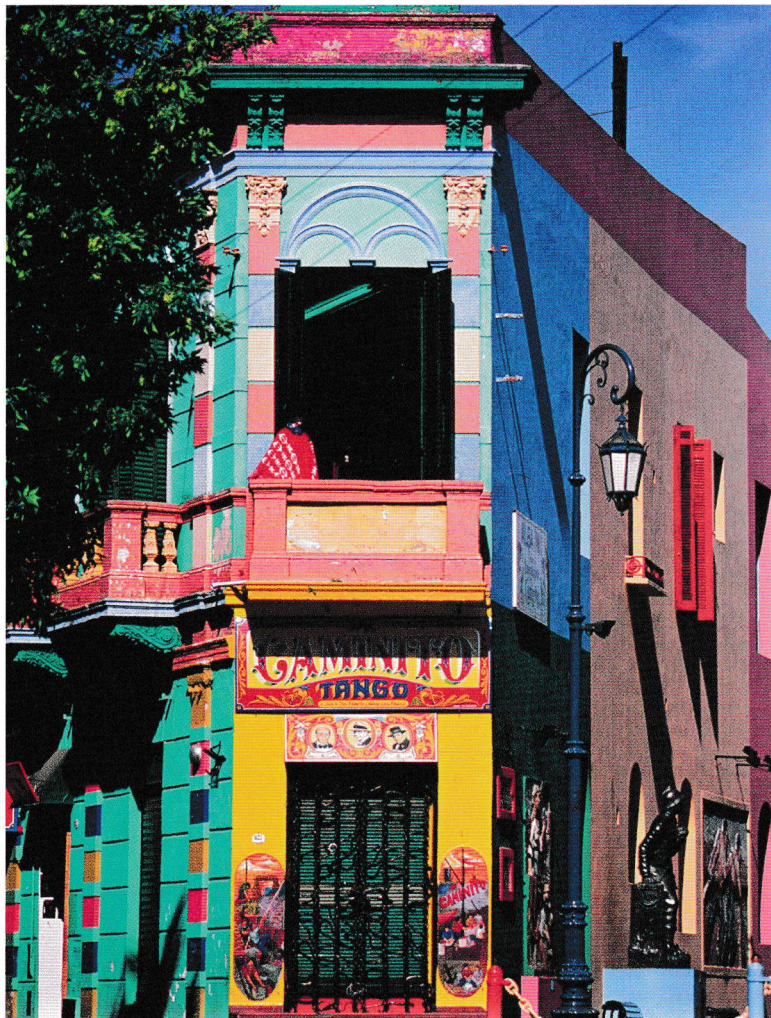
**NU RATA**

Un spectacol la Teatro Colón.  
Ziua Tangoului, în decembrie.  
Să cumperi articole de pielărie,  
de o rară frumusețe.

Mormântul Evei Perón,  
în Cimetiero de la Recoleta.

**TREBUIE SĂ ȘTII**

Nu te grăbi să cumperi – de multe  
ori există două prețuri: unul pentru  
localnici și altul pentru gringos.  
Fii atent la ce cumperi – multe obiecte  
de artizanat sunt produse în serie.



În 1541, Pedro de Valdiva a fondat Santiago pe o insulă stâncoasă și ușor de apărat, numită Dealul Huelen. Aici, râul Mapocho își separă apele și înconjoară insula, după care își uneste din nou brațele și curge pe șesul larg de la poalele Munților Anzi, care creează un fundal impresionant.

Climatul este blând, aproape mediteranean, iar vara durează din noiembrie până în mai. Iarna însă, capitala statului Chile suferă din cauza smogului, care rămâne prins ca într-o capcană între Anzi și Pacific. Santiago este un oraș unde ai numeroase locuri de explorat – de la piațetele liniștite, pavate cu piatră cubică, în care poți să stai la o cafea sau la o gustare, până la aglomeratele galerii comerciale. E un oraș în care clădirile vechi, coloniale, stau alături de zgârie-nori moderni.

Pornește în explorarea orașului de la Centro Histórico – inima vie a orașului. În centrul cultural, pe malul sudic al râului Mapocho, poți frecventa spectacole artistice, concerte, un târg anual de carte și cafenele, iar în boemul cartier Lastarria sunt câteva muzee interesante, teatre și librării, dar și romanticul Cerro Santa Lucia, un vechi fort spaniol devenit grădină publică stâncoasă și labirintică.

Următorul popas ar trebui să fie la Iglesia de San Francisco, unde găsești o colecție de artă macabră religioasă, pictură barocă și tablouri din secolul XIX. Pentru ceva diferit poți să te duci în Barrio Brasil, cu artă underground, galerii și săli de spectacol.

Zonele din estul orașului, precum Santiago Oriente, Victacura, Providencia și Las Condes îți oferă pe largile bulevarde magazine de firmă, gastronomie rafinată și o viață de noapte efervescentă. Pentru cumpărături ceva mai tradiționale, există Mercado Central, celebra piață angro din Santiago.

### POPULAȚIE

5 150 000 (2015)

7 314 175 în zona metropolitană

### CÂND SĂ TE DUCI

Vara durează din noiembrie până în mai, dar climatul e blând tot timpul anului.

### NU RATA

Barrio Bellavista – zona dintre râul Mapocho și muntele San Cristóbal, celebră pentru boema viață de noapte, cu multe restaurante și cluburi. Festivalul Internațional de Film din august.

Un spectacol de operă la Teatro Municipal.

Centro Cultural Palacio de La Moneda – cel mai recent și mai mare centru cultural, în apropierea palatului guvernamental La Moneda.

*Paila marina* – un amestec neidentificabil de pești micuți din care se prepară o supă sărată.

### TREBUIE SĂ ȘTII

Poluarea poate fi greu de tolerat, mai ales în zilele cu umiditate ridicată.

*Plaza de la Ciudadanía  
și Munții Anzi în fundal*



San Francisco de Quito se află într-o vale verde de la poalele vulcanului Pichincha, la circa 25 de kilometri sud de ecuator. Este situat la o altitudine de 2 850 de metri, fiind astfel a doua capitală din lume ca înălțime (după La Paz, Bolivia), în mijlocul Anzilor, într-un cadru natural spectaculos. Numele lui înseamnă „centrul lumii“ în limba indigenilor tsáchila, unii dintre primii oameni care s-au stabilit în această parte a Ecuadorului.

Orașul este împărțit în două: orașul vechi este cartierul istoric din nord, iar orașul nou, din sud, se mândrește cu arhitectură modernă, bulevarde largi și parcuri urbane. În orașul vechi sunt o mulțime de clădiri istorice, iar în orașul nou sunt tot felul de restaurante, cinematografe și cluburi de noapte. Centrul orașului vechi a fost primul obiectiv cultural înscris în Patrimoniul Mondial UNESCO, în 1978, fiind renumit pentru arhitectura colonială. Cel mai impresionant exemplu este Palatul Guvernului, care are stiluri arhitecturale mixte, spaniole și maure. El Ejido este parcul situat între partea veche a orașului și cea modernă. Aici vei găsi la fiecare sfârșit de săptămână obiecte de artizanat tradiționale.

În afară de cadrul natural splendid, o mare parte din farmecul orașului este conferit de numeroasele spații deschise. Parque Metropolitano, situat în nordul orașului, este cel mai mare parc urban din America de Sud. Are poteci care înaintază prin pădurea de eucalipt, zone întinse de picnic și multe sculpturi. Parcul La Carolina este locul unde se întâlnesc localnicii să stea de vorbă; situat în mijlocul cartierului de afaceri și magazine, este un punct de atracție perfect pentru oraș. Aici vei mai găsi Centrul de Expoziții Quito și grădina botanică.

## POPULAȚIE

2 671 191 (2011)

## CÂND SĂ TE DUCI

Datorită altitudinii și poziției față de ecuator, Quito are un climat constant, blând spre rece, tot timpul anului. În general, temperatura de la orele amiezii ajunge la 26°C, iar noaptea coboară la 7°C. Orașul are numai două anotimpuri: sezonul secetos (iunie–septembrie) este numit vară, iar sezonul umed (octombrie–mai) este numit iarnă.

## NU RATA

O plimbare cu tramvaiul suspendat până la Cruz Loma – din centrul orașului până pe versantul estic al vulcanului Pichincha.

Museo del Banco Central – expune istoria, arta și cultura Ecuadorului.

Imaginea vulcanului Cotopaxi (al doilea vulcan activ din lume ca înălțime), văzută din partea de est a Parque Metropolitano. Biserica San Francisco – cea mai veche din America de Sud.

Plaza de la Independencia – cele mai frumoase clădiri din Quito, luminată feeric în timpul nopții.

## TREBUIE SĂ ȘTII

Pardoseala curții interioare a Palatului Arhiepiscopal este din vertebre de porc.

Tot aici este și cea mai bună piață de artizanat din Quito.

*Mănăstirea San Francisco, în piața cu același nume*

